

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Moraru Petru

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Chiriac Sandu Ghenadii, născut la 16.05.1992, domiciliat în s. Arionești, r-nul Dondușeni,

Rotari Andrei Alexandru, născut la 15.08.1985, domiciliat în s. Arionești, r-nul Dondușeni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 10.03.2015 – 07.10.2015;*
2. *Instanța de apel: 11.11.2015 – 23.12.2015;*
3. *Instanța de recurs: 10.02.2016 – 07.06.2016.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 07 octombrie 2015, **Chiriac Sandu Ghenadii** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

-art.287 alin.(3) Cod penal la 3 (trei) ani și 2 (două) luni închisoare;

-art.179 alin.(2) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare;

-art.217 alin.(2) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa

definitivă de 3 (trei) ani și 3 (trei) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul pedepsei, calculându-se din 07.10.2015, cu includerea în acest termen durata ținerii în stare de arest preventiv din 22.01.2015 pînă la 07.10.2015.

Măsura preventivă în privința lui Chiriac Sandu Ghenadii a fost menținută arestul pînă la intrarea în vigoare a sentinței.

Prin aceeași sentință, **Rotari Andrei Alexandru** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.287 alin.(3) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare;
- art.179 alin.(2) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare;
- art.217 alin.(2) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani și 1 (una) lună închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul pedepsei, calculându-se din 07.10.2015, cu includerea în acest termen durata ținerii în stare de arest preventiv din 22.01.2015 pînă la 07.10.2015.

Măsura preventivă în privința lui Rotari Andrei Alexandru a fost menținută arestul pînă la intrarea în vigoare a sentinței.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Chiriac Sandu Ghenadii și Rotari Andrei Alexandru, la 20.01.2015, în jurul orei 23.00, au pătruns fără acordul proprietarei, prin forțarea ușii de la intrare, care era încuiată cu un cârlig, în casa cet. Ojovan Nicoleta, a.n.15.12.1989, amplasată în satul Rudi, raionul Soroca și în timp ce se aflau acolo, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, Chiriac Sandu a scos un pistol din buzunarul de la scurtă din partea dreaptă și l-a îndreptat spre capul fostei concubine Zavațcaia Rodica, spunîndu-i să iasă cu el afară, deoarece are de vorbit cu ea. Din cauza că ultima a refuzat, acesta i-a aplicat cîteva lovituri cu pumnul peste diferite părți ale corpului, iar cînd gazda Ojovan Nicoleta a intervenit în apărarea prietenei sale Zavațcaia Rodica, care se afla în ospeție, Chiriac Sandu a îmbrîncit-o și a îndreptat pistolul spre capul ei, întrebînd-o dacă vrea să fie și ea aici împușcată. În acest timp Rotari Andrei se afla lîngă ușă, ținînd un pistol în mîină, prin prezența sa încurajîndu-l pe complicele său la acțiuni infracționale. De la gălăgia creată și amenințările reale cu pistoalele deținute asupra lor, au speriat și copilul minor al gazdei, Ojovan Ionela, a.n. 2008, care s-a trezit din somn și a început a plînge. Fiind informată prin telefon de gazdă, ce se petrece la ea acasă, în scurt timp la Ojovan Nicoleta a venit Zavațcaia Irina și a luat-o pe fiica ei Zavațcaia Rodica acasă.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.31 din 18.02.2015 părții vătămate Zavațcaia Rodica i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate.

Tot, Chiriac Sandu, la 21.01.2015, în jurul orei 01:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică și avînd intenții huliganice îndreptate spre tulburarea ordinii publice și liniștii cetățenilor, ocrotirea cărora constituie o îndatorire primordială a statului, în special a inviolabilității persoanei, atentînd la regulile sociale și morale de conviețuire unanim recunoscute, acționînd fără careva motive și printr-o obrăznicie deosebită, a intrat în domiciliul cet. Zavațcaia Rodica, a.n. 09.04.1985, amplasat în satul Rudi, raionul Soroca și în timp ce se afla acolo, încalcînd grosolan ordinea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, a deteriorat mobila și vesela care se afla în una din odăi, după care, amenințînd-o pe fosta concubină că va deteriora totul ce se află în casă, le-a impus să meargă, împreună cu fiica ei minoră Josan Andreia, a.n. 2003, cu automobilul la domiciliul său din satul Arionești, raionul Dondușeni.

Tot, Chiriac Sandu la 21.01.2015, în jurul orei 17:30, împreună cu complicele Rotari Andrei, a.n. 15.08.1985, ambii locuitori al satului Arionești, r-nul Dondușeni, au venit în gospodăria cet. Zavațcaia Rodica, situată în satul Rudi, raionul Soroca și în timp ce se aflau acolo, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, încalcînd grosolan ordinea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, fără nici un motiv, Chiriac Sandu a lovit-o cu pumnul în regiunea pieptului și a îmbrîncit-o pe Zavațcaia Rodica, cauzîndu-i dureri fizice și numind-o cu cuvinte necenzurate în prezența cet. Ojovan Nicoleta, care repede a plecat și i-a chemat în ajutor pe Zavațcaia Irina și concubinul ei Postolachi Nicolai. Venind la fața locului, Zavațcaia Irina le-a făcut observație lui Chiriac Sandu și lui Rotari Andrei, care a scos un pistol și îndreptîndu-l spre Zavațcaia Irina i-a spus că o împușcă, iar Chiriac Sandu i-a aplicat lui Zavațcaia Irina și Postolachi Nicolai lovituri peste diferite părți ale corpului, amenințîndu-i cu pistolul ce îl avea cu el și numindu-i cu cuvinte necenzurate. Datorită vecinilor, care au intervenit în ajutor, Chiriac Sandu și Rotari Andrei au plecat, cu automobilul cu care au venit.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.33 din 23.01.2015 părții vătămate Postolachi Nicolai i-a fost cauzată vătămare corporală neînsemnată.

Tot, Rotari Andrei, la 21.01.2015, în jurul orei 17:30, împreună cu complicele Chiriac Sandu, a.n. 16.05.1992, ambii locuitori al satului Arionești, raionul Dondușeni, au venit în gospodăria cet. Zavațcaia Rodica, a.n. 09.04.1985, situată în satul Rudi, raionul Soroca și în timp ce se aflau acolo, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, încalcînd grosolan ordinea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, fără nici un motiv, Chiriac Sandu a lovit-o cu pumnul în regiunea pieptului și a îmbrîncit-o pe Zavațcaia Rodica, cauzîndu-i dureri fizice și numind-o cu cuvinte necenzurate în prezența cet. Ojovan Nicoleta, care repede a plecat și i-a chemat în ajutor pe Zavațcaia Irina și concubinul ei Postolachi Nicolai. Venind la fața locului, Zavațcaia Irina le-a făcut observație lui Chiriac Sandu și lui Rotari Andrei, care a scos un pistol și îndreptîndu-l spre Zavațcaia Irina i-a spus că o împușcă, iar Chiriac Sandu i-a aplicat lui Zavațcaia Irina și Postolachi Nicolai lovituri peste diferite părți ale

corpului, amenințându-i cu pistolul ce îl avea cu el și numindu-i cu cuvinte necenzurate. Datorită vecinilor, care au intervenit în ajutor, Chiriac Sandu și Rotari Andrei au plecat, cu automobilul cu care au venit.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 33 din 23.01.2015 părții vătămate Postolachi Nicolai i-a fost cauzată vătămare corporală neînsemnată.

Tot, Chiriac Sandu și Rotari Andrei, la 20.01.2015, în jurul orei 23.00, au pătruns fără acordul proprietarei, prin forțarea ușii de la intrare, care era încuiată cu un cârlig, în casa cet. Ojovan Nicoleta, a.n.15.12.1989, amplasată în satul Rudi, raionul Soroca și în timp ce se aflau acolo, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, Chiriac Sandu a scos un pistol din buzunarul de la scurtă din partea dreaptă și l-a îndreptat spre capul fostei concubine Zavațcaia Rodica, spunându-i să iasă cu el afară, deoarece are de vorbit cu ea. Din cauza că ultima a refuzat, acesta i-a aplicat câteva lovituri cu pumnul peste diferite părți ale corpului, iar când gazda Ojovan Nicoleta a intervenit în apărarea prietenei sale Zavațcaia Rodica, care se afla în ospetie, Chiriac Sandu a îmbrâncit-o și a îndreptat pistolul spre capul ei, întrebând-o dacă vrea să fie și ea aici împușcată. În acest timp Rotari Andrei se afla lângă ușă, ținând un pistol în mână, prin prezența sa încurajându-l pe complicele său la acțiuni infracționale. De la gălăgia creată și amenințările reale cu pistoalele deținute asupra lor, au speriat și copilul minor al gazdei, Ojovan Ionela, a.n. 2008, care s-a trezit din somn și a început a plînge. Fiind informată prin telefon de gazdă, ce se petrece la ea acasă, în scurt timp la Ojovan Nicoleta a venit Zavațcaia Irina și a luat-o pe fiica ei Zavațcaia Rodica acasă.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.31 din 18.02.2015 părții vătămate Zavațcaia Rodica i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate.

Tot, Chiriac Sandu, la 22.01.2015, în procesul efectuării percheziției autorizate la domiciliu, în satul Arionești, raionul Dondușeni, de către colaboratorii de poliție IP Soroca au fost depistate, în diferite locuri, în mai multe pachete de polietilenă mase vegetale uscate, mărunțite fragmente de plante, asemănătoare cînepei, un fragment de butelie, capace improvizate și butelie întregă din masă plastică cu depuneri de substanță cu miros specific pe pereții interiori, semințe de plante de cînepă, pe care le păstra ilegal la domiciliu, toate acestea fiind ridicate și prezentate la expertiză.

Potrivii raportului de expertiză fizico-chimică a drogurilor nr.293 din 27 ianuarie 2015 masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde și cafenie, depistată și ridicată la data de 22.01.2015 în urma efectuării percheziției la domiciliul cet. Chiriac Sandu, a.n. 16.05.1992, locuitor al satului Arionești, raionul Dondușeni și prezentată la examinare, este marihuană, care face parte din categoria substanțelor narcotice. Cantitatea de substanță narcotică (marihuană) constituie 125.63 grame (20.33 gr. + 21.83 gr. + 27.45 gr. + 3.57 gr.+ 1.06 gr. + 51,39 gr.). Fragmentele de plante, care reprezintă ramificații laterale cu frunze și inflorescențe, uscate, de culoare cafenie, în număr de 7 (șapte), ridicate din

același loc, reprezintă părți de planta cânepă (cannabis). Depunerile de pe suprafața fragmentului de butelie, capacele improvizate și butelia întreagă, ridicate din același loc, reprezintă substanța narcotică - rășină de cannabis. Cantitatea obținută de rășină de cannabis (masa uscată) constituie 0,22 gr. (0,09g.+0,04g.+0,03g+0,06g.).

Conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23.01.2006 cu modificările operate prin Hotărârea Guvernului RM nr.43 din 26.01.2009 - 125.63 grame de marihuana uscată constituie cantități mari (de la 2.0 până la 500 g), iar 0,22 grame rășină de cannabis constituie cantități mari (de la 0,05 până la 10 g).

Tot, Rotari Andrei, la 22.01.2015, în procesul efectuării percheziției autorizate la domiciliu, în satul Arionești, raionul Dondușeni, de către colaboratorii de poliție IP Soroca au fost depistate o masă vegetală uscată, nemărunțită și două fragmente din butelii din polimer cu capac improvizat din folie de staniol și un fragment de butelie din material polimeric de culoare verde cu depuneri de culoare cafenie pe pereții interiori, semințe de plantă de cânepă, pe care le păstra ilegal la domiciliu, toate acestea enumerate fiind ridicate și prezentate la expertiză.

Potrivit raportului de expertiză fizico-chimică a drogurilor nr. 294 din 27 ianuarie 2015 masa vegetală uscată, nemărunțită, de culoare verde, depistată și ridicată la data de 22.01.2015 în urma efectuării percheziției la locul de trai a cet. Rotari Andrei, a.n. 15.08.1985, și prezentată la examinare, este marijuana, care face parte din categoria substanțelor narcotice. Cantitatea de substanță narcotică (marihuană) constituie 24,25 grame. Depunerile de pe suprafața fragmentelor de butelii și capacul improvizat din folie de staniol, ridicate din același loc reprezintă substanța narcotică - rășină de cannabis. Cantitatea substanței narcotice - (rășina de cannabis). constituie - 0,17grame (stare uscată).

Conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006 cu modificările operate prin Hotărârea Guvernului nr.43 din 26.01 2009 - 24 25 - grame de marihuană uscată constituie cantități mari (de la 2,0 până la 500 g), iar 0,17 grame rășină de cannabis constituie cantități mari (de la 0,05 până la 10 g).

Prin acțiunile sale Chiriac Sandu și Rotari Andrei au săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 287 alin.(3) Cod penal, „*huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, cu aplicarea armei, acțiuni, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și o obrăznicie deosebită*”, de art. 179 alin.(2) Cod penal, *pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia, acțiuni săvârșite cu aplicarea violenței și cu amenințarea aplicarea violenței și cu aplicarea violenței și cu amenințarea aplicării ei* și de art. 217

alin.(2) Cod penal, *prelucrarea și păstrarea substanțelor narcotice, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și avocatul Felișcan Victor în numele inculpatului Chiriac Sandu.

3.1. În motivarea apelului procurorul a invocat blîndețea pedepsei stabilite inculpaților pentru infracțiunile săvârșite, considerînd că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 75 Cod penal, precum gravitatea infracțiunilor săvârșite de inculpați, care potrivit art. 16 Cod penal infracțiunea de huliganism se atribuie la infracțiuni grave, de persoana vinovaților, care nu și-au recunoscut vinovăția, nu s-au căit sincer, nu și-au cerut scuze de la părțile vătămate, nu au colaborat cu organul de urmărire penală și nu au conștientizat pericolul social sporit al faptelor.

A menționat că acțiunile huliganice de către inculpați au fost săvârșite în stare de ebrietate două zile la rînd și în urma acestor acțiuni au fost cauzate suferințe psihice copiilor minori – Ojovan Ionela și Zavațcaia Andreia, care au asistat în momentul săvîrșirii infracțiunii.

La fel, a atras atenția și la faptul că, inculpatul Chiriac Sandu se caracterizează satisfăcător la locul de trai, iar Rotari Andrei negativ, care anterior a fost tras la răspundere penală în baza art.186 alin. (2) Cod penal și prin sentința Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 15.12.2005 cauza a fost încetată din motivul împăcării părților, conform art. 109 Cod penal.

A solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care **Chiriac Sandu Ghenadii** să fie condamnat în baza art.287 alin.(3) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare; art. 179 alin.(2) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare; art. 217 alin.(2) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Rotari Andrei Alexandru să fie condamnat în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare; art. 179 alin.(2) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare; art. 217 alin. (2) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 6 (șase) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

3.2. Avocatul Felișcan Victor în numele inculpatului Chiriac Sandu în motivarea apelului declarat a invocat ilegalitatea sentinței, considerînd că vinovăția inculpatului de săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2) și 287 alin.(3) Cod penal nu a fost demonstrată de către acuzatorul de stat prin probele administrate la faza de urmărire penală. Mai mult ca atît, a relevat că a fost încălcat principiul non bis in idem, prin condamnarea inculpatului pe ambele

infracțiuni a cărui element obligatoriu este unul și același – aplicarea violenței sau amenințarea cu aplicarea ei.

Totodată, a invocat și asprimea pedepsei aplicate inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(2) Cod penal, deoarece instanța nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea acestuia.

A solicitat, casarea totală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015 a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror și admis apelul avocatului Felișcan Victor în numele inculpatului Chiriac Sandu, casată hotărârea atacată în latura stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care **Chiriac Sandu Ghenadii** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin.(3) Cod penal la 3 (trei) ani și 2 (două) luni închisoare;
- art. 179 alin.(2) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare;
- art. 217 alin.(2) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani și 3 (trei) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui **Chiriac Sandu Ghenadii** pe un termen de probă de 3 (trei) ani, dacă în termenul de probă nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i-a fost acordată.

Prin aceiași hotărâre, a fost recunoscut vinovat și condamnat **Rotari Andrei Alexandru** în baza:

- art. 287 alin.(3) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare;
- art. 179 alin.(2) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare;
- art. 217 alin.(2) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani și 1 (una) lună închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui **Rotari Andrei Alexandru** pe un termen de probă de 3 (trei) ani, dacă în termenul de probă nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i-a fost acordată.

Măsura preventivă - arestarea preventivă a fost revocată, eliberându-i pe Chiriac Sandu Ghenadii și Rotari Andrei Alexandru de sub arest din sala de judecată.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpaților Chiriac Sandu și Rotari Andrei de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3), art. 179 alin. (2) și art. 217 alin. (2) Cod penal.

Deși inculpații au recunosc parțial vinovăția în săvârșirea infracțiunilor imputate, instanța de apel a conchis că vina acestora a fost dovedită pe deplin prin probele administrate la cauza penală, care au fost cercetate în cadrul ședințelor instanței de fond și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, precum sunt: declarațiile inculpaților, a părților vătămate Zavațcaia R., Ojovan N., Zavațcaia I., Postolachi N., a martorilor Voinițchii V., Panicov D., Colohanin S., Beșliu V., Rotari S., Chiriac A., Chiroșca I., Pușcaș O., Pocitari M., Jitari V., Dolghii A. și probele materiale conținute în cele trei volume ale cauzei penale, indicate în partea descriptivă a sentinței.

Instanța de apel a relevat că, Rotari Andrei prin sentința instanței de fond a fost plasat în penitenciar, însă fiind o persoană fără pregătire și cunoștințe juridice, nu-și poate realiza efectiv drepturile și de aceea are nevoie de un consultant, în speță, de un avocat, care să-i asigure asistență juridică calificată pentru a-și prezenta și a-și susține argumentele și pentru a confrunța și comenta poziția acuzatorului de stat în fața instanței de un nivel de jurisdicție superior.

La judecarea în fond a cauzei inculpatul a fost asistat de avocatul Dorogan N., care după pronunțarea sentinței instanței de fond nu i-a asigurat o apărare eficientă.

În același context, Colegiul penal a ținut să menționeze faptul, că reieșind din declarațiile inculpatului Rotari Andrei, acesta n-a renunțat la dreptul său procesual de a ataca sentința instanței de fond, dar a fost dus în eroare de către avocatul său, care n-a atacat în termen sentința.

Această eroare procesuală gravă a avocatului indică la faptul, că inculpatului Rotari Andrei după pronunțarea sentinței instanței de fond nu i-a fost asigurată o asistență juridică calificată, o apărare eficientă, că aceste inacțiuni ale avocatului au fost împotriva intereselor persoanei pe care o apără și că i s-a încălcat dreptul inculpatului la un apel efectiv împotriva învinuirilor care i se aduc, împiedicându-l astfel să-și realizeze în deplină măsură drepturile sale prevăzute de Codul de procedură penală, precum și buna desfășurare a procesului.

Instanța de apel a menționat că, în cursul judecării cauzei, instanța de judecată este obligată să creeze posibilități reale de acces liber al oricărei persoane la un proces echitabil, să ofere părții acuzării și apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei. În fața instanței de judecată, procurorul, apărătorul și inculpatul

beneficiază de drepturi egale în ce privește administrarea probelor, participarea la cercetarea acestora și formularea cererilor, demersurilor, apelului.

În această situație, instanța de apel a reparat această eroare pentru a-i restabili dreptul inculpatului Rotari Andrei, oferindu-i posibilitatea să-și prezinte argumentele sale împotriva sentinței instanței de fond, deoarece a declarat în ședința instanței de apel că nu este de acord cu aceasta.

Verificând legalitatea pedepsei, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpaților corect a stabilit categoria pedepsei sub formă de închisoare la toate capetele de acuzare a ambilor inculpați, însă neîntemeiat a ajuns la concluzia necesității executării reale a pedepsei sub formă de închisoare, nemotivându-și soluția în acest sens.

Astfel, instanța de apel reieșind din circumstanțele cauzei și ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75,77 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor grave, mai puțin grave și ușoare, de motivul acestora, de persoana inculpaților, care nu au antecedente penale anterior, au recunoscut vina pe un capăt de acuzare și sincer s-au căit, caracteristica pozitivă a lui Chiriac Sandu și satisfăcătoare a lui Rotari Andrei, prezența vizei de reședință permanente și a unui loc stabil de trai, nu se află la evidență medicilor psihiatru și narcolog, părțile vătămate n-au pretenții materiale, morale sau de alt ordin față de inculpați, de circumstanțele atenuante și agravante care nu au fost stabilite în cadrul acestui dosar, a ajuns la concluzia că în speța dată este posibilă aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece n-au fost stabilite careva impedimente de aplicare a acestei norme penale.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, mecanismul influenței circumstanțelor atenuante și agravante a pedepsei penale se exprimă prin influența lor asupra gradului prejudiciabil al infracțiunii și asupra pericolului social al persoanei vinovatului, precum și prin efectele pe care aceste circumstanțe le au la stabilirea pedepsei. Astfel, dacă într-o cauză penală sînt prezente exclusiv *circumstanțe agravante* sau acestea prevalează din punct de vedere calitativ față de circumstanțele atenuante, atunci mărimea pedepsei stabilite trebuie să fie *mai aproape de limita maximă* a pedepsei prevăzute de sancțiunea normei Părții Speciale a Codului penal. La fel, dacă într-o cauză penală sînt prezente exclusiv doar *circumstanțe atenuante* sau acestea prevalează din punct de vedere calitativ față de circumstanțele agravante, acest fapt va avea efect la mărimea pedepsei stabilite și trebuie să fie *mai aproape de limita minimă* prevăzută pentru pedeapsa respectivă de sancțiunea normei Părții Speciale a Codului penal.

La fel, instanța de apel a reținut și faptul că, părților vătămate Zavațcaia Irina și Ojovan Nicoleta nu le-au fost cauzate vătămări corporale, iar părților vătămate Postolachi Nicolae și Zavațcaia Rodica le-au fost cauzate doar vătămări corporale neînsemnate, și aceste părți vătămate au declarat că nu au pretenții față de inculpați.

Nerecunoașterea vinei de către inculpați pe alte capete de acuzare a fost apreciat de către instanța de apel ca libertate de mărturisire împotriva sa, consfințită la art. 21 Cod de procedură penală, ea nu echivalează cu achitarea inculpaților, deoarece în cursul judecării cauzei au fost prezentate probe, care dovedesc pe deplin vinovăția lor în săvârșirea infracțiunilor imputate. Inculpații au dat declarații pe aceste cazuri reieșind din viziunea lor de apărare, iar instanța le-a apreciat în context cu celelalte probe.

Totodată, instanța de apel a relevat că, inculpații au conștientizat gravitatea infracțiunilor săvârșite în perioada ținării sub arest preventiv de la 22 ianuarie 2015 pînă la 23.12.2015 (*mai mult de 11 luni*) și a menționat că, suspendarea condiționată a executării pedepsei poate fi anulată, în caz de vor fi încălcate de către inculpați condițiile ei, ceea ce încă o dată confirmă prezența unui anumit grad de severitate al acestei pedepse.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, invocînd temeiurile de drept prevăzute în art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod penal, solicită casarea acesteia, cu excluderea art. 90 Cod penal, fiind menținută hotărîrea primei instanțe.

În susținerea solicitării sale invocă blîndețea pedepsei stabilite inculpaților Chiriac Sandu și Rotari Andrei de către instanța de apel, care, în opinia recurentului, nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și de criteriile de generalizare a pedepsei, expuse în cererea de apel, și astfel, nefondat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, ceea ce în speța dată nu poate fi aplicabil.

Consideră că, hotărîrea primei instanțe este legală și întemeiată.

7. Inculpații Chiriac Sandu, Rotari Andrei și avocatul Felișcan Victor au depus referință privind opinia lor asupra recursului declarat de procuror, solicitînd respingerea acestuia, cu menținerea hotărîrii atacate ca fiind legală și întemeiată.

8. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

Recurentul invocă temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În aceste sens, Colegiul penal menționează că, potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele

(regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sînt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvîrșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvîrșite, se stabilește avînd în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvîrșirea infracțiunii, date ce caracterizează personalitatea infractorului.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76 – 77 Cod penal, precum și, efectele acestora prevăzute în art.78 Cod penal.

Potrivit practicii judiciare constante, după efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea duratei și quantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează să fie executată real sau reieșind din datele cu privire la personalitatea acestuia, poate fi făcută concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei stabilite vinovatului pe un termen de probă.

Din materialele cauzei, instanța de recurs constată că, inculpații Chiriac Sandu Ghenadii și Rotari Andrei Alexandru au fost puși sub învinuire, recunoscuți vinovați și condamnați de prima instanță în baza art. 287 alin.(3), art. 179 alin.(2) și art. 217 alin. (2) Cod penal la privațiune de libertate cu executarea reală a pedepsei în instituțiile penitenciare.

Ulterior, instanța de apel, judecînd apelurile declarate de procuror și de avocatul Felișcan Victor în numele inculpatului Chiriac Sandu, a casat hotărîrea atacată în latura stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpații au fost recunoscuți vinovați de săvîșirea infracțiunilor imputate și

stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite, deoarece reieșind din materialele cauzei a ajuns la concluzia că, restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpaților este posibilă fără izolarea acestora de societate.

În acest sens, Colegiul penal relevă că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia, or, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Colegiul menționează faptul că, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu poate fi dispusă în cazul săvârșirii infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei (alin. (4) art. 90 Cod penal).

Potrivit art. 16 Cod penal infracțiunile săvârșite de către inculpații Chiriac Sandu Ghenadii și Rotari Andrei Alexandru nu fac parte din categoria celor indicate în norma menționată mai sus, astfel, se constată că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este posibilă.

Astfel, instanța de recurs conchide că pedeapsa stabilită inculpaților de către instanța de apel este una echitabilă pentru infracțiunile săvârșite, deoarece ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celor vinovați, instanța corect a ajuns la concluzia că nu este rațional ca aceștia să execute pedeapsa stabilită, fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovaților pe un termen de probă.

Mai mult ca atât, instanța de recurs menționează că temeiurile invocate de către recurent, precum și argumentele acestuia referitor la blîndețea pedepsei aplicate inculpaților, au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărîrea pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Colegiul lărgit consideră că, temeiurile invocate de către recurent, nu și-au găsit confirmarea la judecarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar afecta soluția acesteia.

Totodată Colegiul penal consideră că instanța de apel *neîntemeiat* a constatat că avocatul Dorogan N., după pronunțarea sentinței instanței de fond nu i-a asigurat o apărare eficientă inculpatului Rotari A. prin nedepunerea cererii de

apel, în condițiile când avocatul Dorogan N. nu a participat la examinarea cauzei în ordine de apel și nu a avut posibilitatea să-și expună opinia cu privire la această problemă.

Mai mult decât atât, Colegiul penal menționează, că în condițiile depunerii de către procuror a apelului și în privința lui Rotari A., instanța de apel a avut dreptul legal de a se expune în privința legalității individualizării pedepsei stabilite inculpatului Rotari A. atât în sensul agravării cât și în sensul atenuării acesteia.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana urmează a fi respins, ca inadmisibil.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui **Chiriac Sandu Ghenadii și Rotari Andrei Alexandru.**

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **07 iulie 2016.**

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir

Judecător

Alerguș Constantin

Judecător

Moraru Petru